І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXVI. Ч. 115. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 17-го ЧЕРВНЯ 1959 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 17, 1959 No. 115. VOL. LXVI.

СЕНАТСЬКА КОМІСІЯ ПРОПОНУЄ ЗБІЛЬШИТИ МІЛІТАРНУ ДОПОМОГУ ДЛЯ НАТО

Вашингтон. — Сенатська комісія для закордонних справ вирішила дня 15 червня ц. р. поширити видатно запропоновану урядом програму закордонної допомоги, зокрема в мілітарній ділянці, і водночас із цим заявилася за збільшення устійненої у зміненому законопроєкті суми цієї допомоги з 3,909,000,000 до 4,185,000,000 долярів. Рекомендована сенатською комісією сума перевищає на 256 мільйонів долярів суму закордонної допомоги, пропоновану урядом. Комісія для закордонних справ, очолювана сенатором Дж. Фулбрайтом, — схвалила це збільшення 13 голосами проти двох і, закінчивши цим розгляд законопроєкту про закордонну допомогу, передала його на вирішення Сенату. Згідно із змінами введеними до законопроєкту сенатською комісією для закордонних справ Розвитково-Позичковий Фонд матиме змогу уділювати на протязі п'яти років недорозвиненим країнам довгореченцеві і низькопроцентові позички, в загальному до висоти одного більйона долярів річно. Водночас із цим в сенатській редакції законопроєкту передбачена редукція мілітарної підтримки для недорозвинених країн і видатне збільшення такої ж допомоги для держав Північно-Атлянтійського Пакту, зокрема для держав Західньої Европи. Сенатська комісія для закордонних справ схвалила повністю висоту мілітарної допомоги в сумі 1,600,000,000 долярів, запропоновану през. Айзенгавером, але ж доручила, щоб більша частина її —1,100,000,000 долярів — була використана для НАТО. Цим збільшено пропоновану урядом мілітарну підтримку для НАТО на 223 мільйони долярів. В цілому сенатська комісія вирішила апробувати асиґнування 3,164,320,000 долярів готівкою на цілі передбачені в програмі закордонної допомоги й один більйон долярів річно для Розвитково-Позичкового Фонду на протязі п'яти років. Із збільшенням мілітарної підтримки для НАТО зв'язана буде конечність зменшити мілітарну підтримку, що її одержують тепер Формоза, Південна Корея, Пакістан і Вєтнам. В уряд. колах сумніваються, чи апробований сенатською комісією законопроєкт буде прийнятий цілим Конґресом і передбачають опозицію проти нього в Палаті Репрезентантів, де вже почалися дебати над іншою редакцією законопроєкту, яка встановлює висоту закордонної допомоги на 3,642,600,000 долярів.

Президент звернеться до громадянства за підтримкою урядових законопроєктів

Вашингтон. — Голова Республіканського Крайового Комітету сенатор Трастон Б. Мортон після відбуття конференції з президентом Айзенгавером заявив, що Президент плянує звернутися до народу, щоб шукати підтримки для своїх законопроєктів, які Конґрес не спішиться ухвалювати в тій редакції, в якій їх уряд предложив. Сен. Мортон одночасно сказав, що Президент плянує брати аґресивну участь у виборчій кампанії 1960 року. Мортон сказав, що Айзенгавер найбільше турбується законопроєктом про допомогу закордонові і новим робітничим законопроєктом, який давав би можливість не допускати до зловживань робітничими фондами. На цю заяву голови республіканського комітету негайно зареагував провідник демократичної більшости в Сенаті сенатор Линдон Б. Джансон, який сказав, що Президент не повинен „бути такий нетерплячий". Джансон казав: „Мені здається, що, можливо, деякі люди починають вже трохи боятися, — не так може з приводу програми в Конґресі цього року, як у справі виборчих вислідів в 1960 році". Джансон гадає, що участь Айзенгавера у виборчій кампанії не багато допоможе республіканцям, подібно як це було в 1958 році.

18 червня нададуть першу телевізійну програму з Англії до ЗДА телефонічним каблем

Ню Йорк. — 18-го червня відбудеться перша проба передачі телевізійної програми з Лондону до ЗДА при допомозі телефонічного каблю, яким досі надається телефонічні розмови через Атлянтик. Ця перша телевізійна передача триватиме тільки малощо довше як одну мінуту і буде на ній видко фільм із вїзду королеви Єлисавети II до Канади, де вона має побачитися з президентом Айзенгавером 26-го червня ц. р. при відкритті морського шляху св. Лаврентія. Вже тепер повідомляють, що між фотографуванням і показом фільму на телевізійних екранах в Америці мине майже три години, бо більше як годину треба на продукцію фільму, а 100 мінут треба витратити на передавання фільму.

ДОСТ. ДЮЇ ШОРТ, АСИСТЕНТ СЕКРЕТАРЯ АРМІЇ ЗДА, ВИСТУПИТЬ З ПРОМОВОЮ ПІД ЧАС „ГОМОНУ УКРАЇНИ" В КАРНЕҐІ ГОЛЛ В НАЙБЛИЖЧУ НЕДІЛЮ

Ню Йорк. — Головним промовцем під час великого фестивалю „Гомін України", що відбудеться вже в найближчу неділю, 21-го червня, точно о год. 2-ій по полудні, з нагоди 65-річчя Українського Народного Союзу, буде, побіч міністра праці Канади дост. Михайла Старра, що є українського роду, асистент секретаря Армії З'єдинених Держав Америки, дост. Дюї Шорт. Для інформації читачів і учасників імпрези варто подати деякі персональні інформації про цього видатного державного мужа, що вважається також одним з найкращих ораторів у столиці.

Дост. Дюї Шорт, асистент секретаря Армії ЗДА.

Дост. Дюї Шорт народився в місцевості Ґалена в Мізурі 7-го квітня 1898-го року, отже на чотири роки молодший від заснованого в 1894-му році Українського Народного Союзу. Замітною не тільки для нього персонально, але й як для американського державного мужа, є його освіта. Закінчивши народну школу в місцевості свого народження та Маріонвілську колеґію в Мізурі, він закінчив студії, здобуваючи відповідні наукові ступні аж у 6 університетах: Бейкерський університет в Кензас, Бостонський університет в Массачусетс, Гайдельберський і Берлінський університети в Німеччині, Оксфордський університет в Англії та, вкінці, Гарвардський університет. Крім наукових ступнів, здобутих студіями дост. Дюї Шорт має ще почесні докторати з різних університетів. В роках 1926-1929 був професором психології та моральної і політичної філософії в Південно-західній колеґії, а в роках 1929 до 1957, з малою перервою від 1931 до 1935, був членом Палати Репрезентантів (конґресменом), постійно членом конґресової комісії військових справ, а в рр. 1954-55 головою конґресової комісії збройних сил. 15-го березня 1957-го року президент Двайт Д. Айзенгавер найменував його асистентом секретаря Армії і цей відповідальний пост він займає сьогодні. Його промова під час „Гомону України" буде, мабуть, його першим виступом на українській імпрезі і, очевидно, усім нам мусить залежати на тому, щоб він виніс з неї якнайкращі враження.

В Ню Йорку вшановано жертви комуністичної тиранії міжнародним зібранням і концертом

Ню Йорк. — Минулої неділі, 14-го червня, отже в День Прапора, тут у Карнеґі Голл відбулося міжнародне зібрання і концерт для вшанування жертв комуністичної тиранії. Імпреза була влаштована Американським Товариством для збереження духовної, патріотичної і оперової музики, при співпраці цілого ряду репрезентацій і організацій груп різних національних походжень, між ними і українського. Між організаціями, що співпрацювали у злаштуванні цієї імпрези названо в програмі Український Конґресовий Комітет, як члена Конференції Американців Центрально-Східнього Европейського Походження, а між організаціями, що закупили відповідну кількість білетів названо в програмі, крім УК-Комітету, ще Спілку Визволення України, Українську Селянську Партію та Асоціяцію б. Українських Політичних В'язнів. Представники цих організацій були приявні на імпрезі, при підготуванні якої були виникли деякі суперечності та яка, мабуть в результаті тих суперечностей, зідбулася в тільки частинно заповненій залі. Головним організатором і керівником імпрези був директор згаданого Американського Товариства Чарлз Алберт МекЛейн. У програму імпрези входили численні хорові і сольові продукції та ряд промов, а під кінець запалення зелених свічок, як символу надії на визволення поневолених, та „похід поневолених націй" і відповідні резолюції. У президії імпрези сидів на сцені, між представниками інших національних груп, президент УКК і президент Екзекутиви Конференції Американців Центрально-Східнього Европейського Походження п. Д. Галичин, а зелену свічку в імені поневоленої України запалювала Анна Яловеґа. Імпреза під час якої була кілька разів мова про Україну, мала деякий відгомін у місцевій американській пресі.

ОФОРМЛЕНО НОВУ, ЮТИЦЬКО-СИРАКЮЗЬКУ ОКРУГУ ВІДДІЛІВ УНС

Ютика, Н. Й. — Минулої суботи, 13 червня 1959 р., в залях української католицької церкви св. Володимира в Ютиці відбулися основальні збори нової союзової округи, яка обнимає такі важливі центри союзової організації, як Ютика, Сиракюз, Ром, Лител Фелс, Геркімер, Джансон Ситі і ін. Збори, якими проводив секретар місцевого 18-го Відділу УНСоюзу, Іван Яковенко, (секретарював Ярослав Сенишин), схвалили правильник новоутвореної союзової округи та вибрали її перший провід. Округу очолив відомий союзовий та загально - громадський діяч із Сиракюз, Іван Пігуляк. Його заступниками стали заслужені секретарі Відділів з Геркімер і Ром, Матвій Політило і Олекса Ґадз. Секретарями стали Ярослав Сенишин і пані Анастазія Андрусишин, на касирів обрано Олександра Шмоканюка і Миколу Паламаря, організаційним референтом став окружний організатор УНСоюзу Володимир Запаранюк, імпрезовими референтами, стали інж. Михайло Рубич (Сиракюз) і Михайло Дацковський (Ютика), а пресовим діловодом обрано ред. Івана Дурбака. До Контрольної комісії покликано Івана Яковенка, Івана Бараника і Михайла Дмитрова. Ділова дискусія, яка слідувала після доповіді головного секретаря УНСоюзу, Ярослава Падоха, торкалася, як і сама доповідь, важливих завдань, які мають виконати окружні союзові організації. Зокрема багато уваги присвячено 65-літтю УНСоюзу. Йдучи за закликом свого нового голови, приявні делеґати Відділів внесли постанову, що їх округа виконає в сто відсотках свою ювілейну квоту у придбанні нових членів, і що в трьох більших осередках округи, а саме в Сиракюз, Ютиці і Джансон Ситі відбудуться восени ц. р. громадські свята для відзначення союзового 65-річчя. В зборах узяв участь парох о. Богдан Смик, який провів молитву на початку та кінці нарад. До успіху, який мали ці збори та в яких взяли участь делеґати 8 Відділів у числі рівно п'ятдесятьох осіб, причинилася гостина, яку делеґатам влаштував місцевий Відділ УНСоюзу в гостиннім приміщенні св. Володимирівської церкви. Організацію зборів взірцево підготовили місцеві секретарі Володимир Запаранюк і Іван Яковенко.

ЛЛОЙД ВИЇЖДЖАЄ РЯТУВАТИ ЖЕНЕВСЬКУ КОНФЕРЕНЦІЮ

Якийсь із побожних англійців клячить посеред Довнінґ Стріт у Лондоні і молиться в той час, як міністер закордонних справ Англії Селвин Ллойд виходить із свого бюра, поспішаючи на летовище, щоб повернутись на конференцію міністрів закордонних справ.

Аденауер передбачає загибіль Европи, позбавленої допомоги від ЗДА

Мюнхен. — 83-річний канцлер Конрад Аденауер, промовляючи на великому зібранні своєї Християнсько-демократичної партії у Мюнхені, звернувся з палким закликом до Америки, щоб вона не відмовляла Европі своєї допомоги — не так військової, як радше економічної і морально - політичної, без якої, мовляв, Европі грозить загибіль. Аденауер передбачає, що Женевська конференція міністрів закордонних справ, хоч насправді невдачна, все ж запише якийсь мінімальний „успіх", який промостить шлях для конференції „на вершинах", якої жагуче бажають собі большевики. Аденауер вірить, що Москва не хоче війни, бо, мовляв, „большевики мають свої власні турботи" з комуністичним Китаєм та з народами в Східній Европи. Тому — за Аденауером — Совєти воліють пробувати мирно підкорити собі світ, ані ж ризикувати світову війну. Щодо найбільшої німецької болячки — з'єдинення Німеччини, то Аденауер признав, що він не вірить у швидке здійснення цієї мрії всіх німців. Проте він закликав усіх німців стояти одностайно, як аванґард західньої Европи проти атеїстичного большевизму. Він легковажно висловився про внутрішньо - партійні спори серед німецьких християнських демократів з приводу відмови Аденауера кандидувати на президента, та жартівливо назвав ці суперечки „мініятурою" внутрішньо - партійних спорів в Америці перед кожними виборами.

Д-р Гайнріх Любке — кандидатом на президента Західньої Німеччини

Бонн. — 60-членна верхівка керівної в Західній Німеччині Християнсько-демократичної партії одноголосно призначила в минулий понеділок 15 червня міністра хліборобства, 64-річного д-ра Гайнріха Любке, кандидатом партії на президента Німецької Федеративної Республіки (Західньої Німеччини). Сам Любке був неприявний на тих зборах, але, повідомлений про їх рішення, заявив свою формальну згоду. Християнсько-демократична партія вибирає вже третього кандидата на президента: спершу обрано д-ра Людвіґа Ерґгарда, який проте зрікся під натиском німецьких політичних і господарських кіл, щоб залишитися в уряді, як кандидат на наступника Аденауера на становищі канцлера. Опісля обрано старого Аденауера, але той згодом відкликав свою згоду викликавши цим тимчасову кризу внутрі партії. — Д-р Гайнріх Любке є широкому громадянству майже невідомий. Його противником є популярний в Німеччині проф Карльо Шмід, кандидат соціял-демократичної партії. — Проте вибори на президента відбуваються не загальним і безпосереднім голосуванням а на зборах так званих електорів, що ними є члени парляменту (Бундестаґ) в Бонн плюс однакова скількість делеґатів від усіх союзних німецьких країв. Президента вибирають на 5 років і він не може бути обраний більше, як двічі.

Прощальний літературний вечір для І. Багряного відбудеться 20-го червня

Ню Йорк. — У зв'язку з несподіваною смертю президента УВАН у ЗДА М. О. Ветухова, літературний вечір, що його плянувало Об'єднання Українських Письменників „Слово" на суботу 13-го червня, не відбувся і його перенесено на суботу дня 20 червня ц. р. Відбудеться цей великий літературний вечір згаданого дня о год. 5-ій вечора в залі Українського Інститут в Америці (2 Іст 79-та Стріт у Ню Йорку). Відкриє вечір голова Об'єднання „Слово" п. Григорій Костюк і вступне слово виголосить д-р Микола Шлемкевич. В дальшій програмі Ів. Багряний читатиме свої твори і потім поділиться також своїми спогадами про українських письменників 20-их років. Прибуток з вечора буде призначений на видання книжки Ів. Багряного „Сад Ґетсиманський" в перекладі на французьку мову.

СОВЄТИ ОБСТОЮЮТЬ В ЖЕНЕВІ ВІДКИНЕНІ ЗАХОДОМ ВИМОГИ

Женева. — На закритому засіданні Женевської конференції міністрів закордонних справ у віллі, що її займає французький міністер закордонних справ Моріс Кув де Мурвіль, в минулий понеділок 15 червня ц. р. західні міністри даремне намагалися переконати совєтського міністра Андрея Громика, щоб він відкликав чи змінив останню совєтську пропозицію щодо Німеччини і Берліну, яка цілком не сприйнятлива для Заходу. Ту совєтську пропозицію, яка тільки на один рік продовжує нинішні права західніх держав у Західньому Берліні, державний секретар Християн Гертер назвав відразу непридатною на базу для переговорів. Засідання у домі Мурвіля тривало 4 години. На вівторок заповіджено наради лише трьох західніх міністрів, а на середу в помешканні англійського міністра Селвина Ллойда відбудеться наступне спільне закрите засідання. На тому засіданні західні міністри мають ще раз предкласти свої пропозиції, які не будуть стосуватись розв'язання цілої проблеми Німеччини, лише полагодження справи Берліну до часу з'єдинення Німеччини. Західні міністри виступлять з цим проєктом у відповідь на заяву Громика, що останній совєтський проєкт не є ультиматумом; якщо, — мовляв, — Захід має контрпропозиції, то може їх пред'явити. Загально сподіваються, що Громико відкине західнє становище і тоді конференція опиниться цілком у сліпому куті. Тому, що нема виглядів на зміну тієї ситуації, існує переконання, що в цьому тижні Женевська конференція повинна закінчитися. Однак можливо, що Громико зажадає, щоб конференція міністрів визначила дату і місце для найближчої конференції „на вершинах". Тоді західні міністри заявлять, що теперішня конференція не дала підстави для скликання конференції голів урядів, не створивши виглядів, що така нова конференція на ще вищому рівені буде успішна. — Над цією справою може розвинутись дискусія, яка затягне конференцію ще до другого тижня. Західні міністри заперечили газетну вістку, наче б англійський міністер закордонних справ, який виїздив був до Лондону на засідання англійського уряду в минулу суботу, привіз якісь нові проєкти від англійського уряду, які нібн мали б піти назустріч совєтським претенсіям. Західні міністри в Женеві переконані — твердять часописні кореспонденти, що останньою зброєю, яка залишилась в їх руках, є узалежнювання конференції „на вершинах" від порозуміння в справі Берліну. Таке становище зайняв був Айзенгавер.

Совєти погодились на нову конференцію атомових експертів в Женеві

Женева. — У понеділок 22-го червня збереться в Женеві нова конференція атомових учених, щоб визначити способи контролювання атомових вибухів у висоті понад 20 миль (30 км.). Совєти, погодившись на таку конференцію який тиждень тому, тепер погодились, що атомові вчені з трьох країн — ЗДА, СССР і Англії — не мусять триматися своїх рекомендацій з літа минулого року, а можуть орудувати новими даними і ставити нові пропозиції. Це совєтське становище вважається доброю прогнозою для дальшого ходу конференції, яка засідає від 31-го жовтня м. р. і має на цілі осягнути порозуміння щодо припинення на майбутнє всяких атомово - водневих штучних вибухів. Зате Совєти все ще противляться розгляданню можливостей контролі атомових вибухів під землею і під водою, як ніби маловажних. Совєти твердять, що цю справу можна б полагодити вже після підписання загального договору, на що західні атомові держави не погоджуються. Нема теж згоди щодо складу міжнародної контрольної комісії і її компетенцій, як теж не з'ясована остаточно справа щодо „вета", що його жадали для себе Совєти.

Англійські соціялісти за „невтралізацію" найбільшої морської фортеці

Валетта, Мальта. — Колишній прем'єр автономного середземно - морського острова Мальта, Дом Мінтоф, видатний член соціялістичної Партії праці, тепер лідер тамошньої опозиції проти тимчасового місцевого правління англійським губернатором і проти центральної влади в Лондоні, заявив, що пропонує, щоб проголосити Мальту невтральною та щоб вона перестала бути одною з баз для збройних сил Північно-атлянтійського бльоку (НАТО). Мінтоф, який зрікся свого становища прем'єра внаслідок свого конфлікту з центральним урядом в Англії з приводу фінансової допомоги для Мальти й затруднювання місцевих робітників в корабельних доках Мальти, заявив, що він апелюватиме до „всіх" за допомогою для Мальти: він конферуватиме з західьо - німецькими соціялістами і проситиме Швайцарію прислати ліки, як теж плянує перевести пропаґандивну подорож по Америці. Сам себе Мінтоф назвав невтралістом і ставить за одиноку передумову для прийняття допомоги від будь-якої чужої країни, щоб з допомогою не була зв'язана ніяка політична передумова. На Мальті править тепер англійський губернатор з 4-членною дорадчою комісією з місцевих громадян.

В АМЕРИЦІ

● **Президент Айзенгавер** відписав конґресменові. Дж. Т Бройгіллові, авторові законопроєкту про уодностійнення тексту, пунктуації й мелодії державного американського гимну, що він, Президент, радо підпише такий закон, якщо його ухвалить Конґрес, бо треба мати офіційну редакцію гимну ЗДА, який тепер декуди співають із малими змінами.

● **Шеф морських операцій, адмірал А. Бірд заявив,** що навіть під час наймодернішого ведення війни „основною зброєю країни" залишиться людина, бо вона не тільки винаходить нову зброю і нові машини, але також дбає про їх утримання та їх контролює.

● **ЗДА мають продати на старе залізо** 1,200 воєнних кораблів, які виконували важливу службу під час другої світової війни. Крім того 922 кораблі мають ще затримати в резерві в різних портах цієї країни, щоб на випадок крайньої необхідности можна було їх ужити для перевозу товарів або навіть і людей. Призначені на продаж („на шмельц") кораблі творять 11 мільйонів тон.

● **Президент Айзенгавер** — запевнив трьох представників европейської економічної спільноти: проф. Вальтера Гальштайна, Етієнна Гірша і Поля Фіне, що ЗДА і надалі підтримуватимуть своїх европейських союзників, які є твердинею поступу вільного світу.

● **Комісія Публічної Служби** в Олбані дозволила Нюйоркській Телефонічній Компанії збільшити на 50 центів місячно телефонічні оплати від телефонів тим передплатникам, які не бажають собі, щоб їх прізвища були в телефонічній книзі.

● **Губернатор Ню Джерзі, Роберт Б. Майнер заявив,** що треба б конче збільшити допомогу старшим понад 65 років особам, які творять тепер 8% населення. Але члени стейтової леґіслятури висловилися проти губернаторської пропозиції, щоб для цієї цілі збільшувати вкладки до соціяльного забезпечення.

У СВІТІ

● **Марокканський король Мохаммед V** переводить об'їзд своєї країни по найважчих для вельокомоції окраїнах — горах і пустинях. Приїзд Мохаммеда вперше до центральних осель ворохобницьких рифенців, які виводять себе від стариниих картаґенців і до цього часу гордяться кам'яними фортецями, прихилив йому симпатії того ґірського хороброго арабського племени. Марокканський уряд признав 3,500,000 долярів для поправи житлових умовин в рифенських горах.

● **Голов. командувач збройних сил НАТО,** генерал Лоріс Норстед приїхав до столиці Західньої Німеччини Бонну, щоб переговорювати з її урядом, зокрема військовим міністром Францом Йосифом Штравсом про можливості перекинення на терен Західньої Німеччини коло 300 американських бомбардувальників, стаціонованих тепер на летовищах Франції. Ці бомбардувальники мали б, у випадку війни, знятись в повітря з атомовими бомбами, а французи не дозволили Америці на магазинування у неї атомової зброї.

● **На острові Целебес в Індонезії** (колишній архіпелаґ Голляндської Індії) під час військової ворохобні проти теперішнього режиму знищено 3,500 мешкальних домів. Центральний уряд, щоб прихилити собі населення, приказав воякам, які поборюють партизанів, помагати населенню у відбудові домів. Громадянська війна в Індонезії вибухла була внаслідок комунофільських тенденцій режиму, який занадто провокаційно „співіснував" з китайськими комуністами.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

КОНСТИТУЦІЯ, СУД І КОМУНІСТИ

Американська Хартія Прав ґарантує громадянинові особисті вольності, забезпечуючи їх навіть проти можливого законодавства, яке їх обмежувало б. Таким чином, Конституція обмежує Конґрес в його свободі діяння там, де воно колідує з громадянськими вольностями, сформульованими Хартією Прав. Цей факт використовують комуністи, відмовляючи Конґресові права переводити таке слідство над діяльністю окремих осіб та різних організацій, в ході якого Конґрес ніби, за твердженням комуністів, порушує ґарантовану Хартією Прав свободи одиниці. Комуністи відмовляють зізнань, допускаючись цим обиди Конґресу чи Суду, за що їх карають, вони ж відкликаються до всіх судових інстанцій; включно з Найвищим Судом, як авторитетним інтерпретатором Конституції. У 9-членному ж Найвищому Суді завжди засідали юристи, що їх — за їх світоглядом — ділено на консерватистів і лібералів, чи навіть радикалів. У нинішніх відносинах, щодо актуальної акції конґресової Комісії в справах не-американських дій, так звані консерватисти йдуть по лінії цієї Комісії і її намагання спутати діяльність комуністів, — лібералі ж тримаються строго букви конституційної Хартії Прав, без уваги на те, кого вона охороняє.

На цьому тлі виникли спори між Найвищим Судом з одного боку та Конґресом і публічною опінією з другого. Ці спори постали внаслідок кількох вирішень Найвищим Судом, що їх публічна опінія прийняла, як утруднювання боротьби з підривною роботою комуністів. Ось так, у 1954 році робітничо-спілковий діяч Джан Т. Воткінс, запідозрений у комунізмі ,відмовився зізнавати перед названою конґресовою Комісією про свої зв'язки з комуністами. Його засудили за обиду Конґресу і він процесувався проти того засуду. У 1957 році Найвищий Суд 6 голосами проти одного признав рацію Воткінсові, при чому сам голова Найвищого Суду Ерл Воррен висловив критичні завваги про права і методи конґресової Комісії в справах не-американських дій. Ще раніше, у 1952 році, обвинувачений в комуністичній підривній діяльності Стів Нелсон був засуджений на в'язничну кару на основі стейтового закону про злочин бунту в Пенсилвенії. У 1956 році Найвищий Суд прихилився до відклику засудженого, ствердивши, що стейтове законодавство не може переступати федерального законодавства там, де воно чітко визначене, — що ніби дістьея у відношенні до охорони громадянських прав. Ці присуди Найвищого Суду викликали гостру реакцію в Конґресі, в колах правників і на сторінках преси. Американська Палата Адвокатів виступила з критикою Найвищого Суду, а в Конґресі настала тенденція обмежити окремим законом компетенції Найвищого Суду, щоб він не міг своїми принциповими рішеннями по лінії Хартії Прав — насправді, в життьовій практиці, сприяти безкарності комуністичних змовників і підривників.

Минулого тижня Найвищий Суд прийняв знову два рішення в подібних справах. В першому випадку річ ішла про Ллойда Беренблятта, колишнього інструктора у Вассардському каледжі в Покіпсі, Н. Й., якого звільнено з праці за те, що він відмовився був зізнавати перед конґресовою Комісією і був за те засуджений. Найвищий Суд п'ятьма голосами проти чотирьох відкинув відклик Беренблятта та зберіг в силі його звільнення з праці. У другому випадку д-р Віллард Апгавс, директор підозрілої „пацифістичної" організації „Світовий товариський центр" у Ню Гемпширі, відмовився подати стейтовому прокураторові інформації про цю організацію, а покараний за це — процесувався до Найвищого Суду. Ото ж тепер Найвищий Суд вирішив справу на шкоду Апгавса, знову 5 голосами проти 4.

Хоч ці останні два рішення Найвищого Суду перейшли тільки одним голосом більшости, а меншість, під проводом голови Найвищого Суду, Воррена, за традиційним звичаєм проголосила також свою опінію, корисну для Беренблятта і Апгавза, проте вони викликали дуже позитивний відгук Загально вважають, що в Найвищому Суді також уже переважила тенденція, щоб занадто риґористичною обороною принципу конституційних свобід американського громадянина не допомагати комуністам, для яких ці свободи мають тільки тоді вартість, коли вони дозволяють їм безкарно діяти на шкоду нації і держави. Не відомо, які практичні наслідки матимуть ті рішення Найвищого Суду. Дехто вважає, що рішення у справах Беренблятта-Апгавса суперечать рішенням в справах Воткінса-Нелсона. А тому, що всі ці рішення мають значення юридичних прецедентів, не відомо, як судді інтерпретуватимуть їх у дальших подібних випадках. Але для комуністів ці два останні рішення Найвищого Суду — прикра подія, яка пригадала їм, що Конституція не існує на те, щоб використовувати її для її загирення.

Кость Паньківський

МИХАЙЛО ВЕТУХІВ

Перемогла жорстока хвороба ,якої не вміє побороти модерна лікарська наука. Професор Михайло Ветухів помер 11-го червня ц. р. в силі віку, не доживши 57 років, в повному розвитку своїх духових сил. Ми знали; що його стан безнадійний, та знаємо, що смерть принесла йому та його найближчим звільнення від надмірних страждань. Проте, ми не хочемо примиритися з думкою, що Михайла Олексійовича немає вже між нами. Ще так недавно, 1-го лютого ц. р. відбулася в Українській Вільній Академії Наук в Ню Йорку Академія, присвячена пам'яті професора Володимира Антоновича, на якій він проводив та промовляв.

З Михайлом Олексійовичем сходить із нашої громадської сцени, не тільки нашої громади в ЗДА, але в цілому, велика індивідуальність, науковець непересічного формату, людина політично вироблена, що думала державними категоріями. Таких людей в нас так дуже мало.

Перед кількома роками казав Михайло Олексійович в одній із частих наших розмов, які ми відбували на різні теми, так як широкою була скаля його уподобань і зацікавлень: „Кожна повноцінна нація насамперед уміє шанувати вічність, розуміючи, що життя одного покоління є лише епізодом у довговічному житті нації. Але певні події, певні люди лишають свій вплив в історії нації". Яка велика правда криється в тих кількох словах! Як сильно й переконливо звучать вони сьогодні, коли нам приходиться їх застосовувати до нього самого. Так, життя одного покоління, тим більше житя одної людини є тільки епізодом в житті нації, але є люди, що лишають свій вплив, надають певному часові історії свою печать. До таких людей належав Михайло Олексійович, як людина, як громадянин, як діяч науки, політики, як державник. Ми вже сьогодні відчуваємо, що світ, в якому ми живемо, стався із його відходом біднішим, а з дня на день відчуватимемо щораз то більше, що його не стало.

Зв'язки з тісно пов'язаним зі собою українським національним і церковним життям, він виніс із батьківської хати. Щире замилування до наукової дослідчої праці, зрозуміння, що наука сама по собі не є метою, а тільки шляхом і засобом для праці над собою і для свого суспільства, отримав він від свого батька, також педагога й ученого. Та умови совєтського режиму не давали можливостей всебічно розвинути знання і вмілости. Велика українська революція та відродження застали його молодим юнаком. Швидко прийшли поразка і большевицька окупація Харкова. Ділянкою його праці мусіла стати чиста наука, її тереном були вищі школи Харкова і Полтави. Совєтська влада вміє вишукувати здібних людей та заставити їх працювати для себе. Тому покликали його, як визначного вже тоді спеціяліста в ділянці генетики, до Москви. Поруч педагогічної праці, працює Михайло Олексійович у департаменті ветеринарної генетики Всесоюзного Інституту Експериментальної Ветеринарної Науки. Тут отримує за свої наукові дослідження і праці ступінь доктора природничих наук.

Прихід німців восени 1941 року застав його в Харкові. Здавалося, що з відходом совєтської влади відкриються нові можливості. В тяжких умовинах німецької окупації й голоду, приймає живу участь в організації громадського життя. Та ті сподівання скоро розвіялися. В 1943 році покидає рідний Харків, щоб, після шостирічної мандрівки, весною 1949 року приїхати до ЗДА.

Щойно на чужині була дана йому змога станути до ширшої громадської праці. Його знання, його вміння жити з людьми відкривали йому двері установ і серця людей. Чи це були університети у Львові, у Відні чи Франкфурті, всюди швидко здобував собі признання й пошану. Він радів тим, що його особисті успіхи були завжди нашими українськими національними успіхами, що в ньому чужинці бачили й поважали українського вченого. Поруч наукової праці включається в громадську, а згодом в політичну роботу, що була така близька його серцю та для якої мав так багато зрозуміння. Він належав до тієї групи наших провідних людей із підсовєтської України, що переїздом через Галичину, шукаючи шляхів для об'єднання наших сил, перші наблизилися до галицьких українців та нав'язали ближчі зв'язки із керівниками Українського Центрального Комітету. Початково йшло про захист українських громадян, згодом прийшла черга подумати про розв'язку наших політичних питань. Він працює в представництві УЦК у Відні, а коли створено загальноукраїнський Національний Комітет під головуванням генерала Павла Шандрука, він став до праці в тому Комітеті. Після приходу альянтів і створення Центрального Представництва Української Еміґрації, він став членом Президії.

При підготовці тих справ ми зійшлися літом 1944 року. він — син Слобідської східньої, а я галицької, західньої України. З того часу пройшло п'ятнадцять років. Тих п'ятнадцять років, — це роки нашої постійної співпраці. Вона наблизила нас, ми пізнали один одного, ми навчилися себе розуміти, почуття взаємної пошани перейшло в приязнь. Ми зійшлися при шуканні шляхів, як треба нам працювати і боротися за волю нашого національного самовизначення, як знайти для того зрозуміння чужого, холодного світу. Ми бачили, що починається нова фаза боротьби нашого народу, що її успіх залежить в значній мірі від досконалости і передбачливости політичної її підготови. Внутрішньо-політичне розбиття не давало надій на успішну підготову. Збереження державної ідеї, об'єднання всіх сил біля одного центру, опіка над українським населенням в усіх місцях поселення, освідомна праця серед чужинців стали великими нашими завданнями. Ці міркування привели нас обох до праці в Державному Центрі Української Народної Республіки на чужині. В березні 1945 року пок. през. Андрій Лівицький назначив нас членами поновленого символічного уряду, щоб таким робом і перед власним громадянством і перед чужим світом показати, що ми об'єднані в змаганні до відзискання нашої державности.

Тим своїм ідеям і переконанням лишився Михайло Олексійович вірний ввесь час праці в уряді в Німеччині й після переїзду до ЗДА. Наскрізь громадська людина, він не знайшов відповідного для себе клімату в Каліфорнії, куди переїхав. Він не міг працювати відірваний від свого громадянства і його проблем. Під кінець 1949 року переїжджає на працю в Колумбійському університеті в Ню Йорку і тут працює в департаменті зоології аж до останніх днів свого життя. Ця праця стає вихідною для здобуття дальших позицій. Своїм знанням і своєю наполегливістю здобуває ім'я собі і пошану та зрозуміння для

(Закінчення на стор. 3-ій)

ЗБРОЯ ДЛЯ ІРАКУ

Англійський уряд офіційно повідомив про своє рішення висилати транспорти зброї для Іраку. Скільки і яку саме зброю думає він висилати в повідомленні не сказано, бо це становить ще предмет англійсько-іракських переговорів, але зазначено, що між проєктованою зброєю будуть також танки і турбомоторові літаки. Водночас повідомлено, що ЗДА і сусіди Іраку — Іран, Туреччина, Йорданія та Ливан погодились на це рішення Англії. Посилання на згадані держави, очевидно, мало на цілі послабити сумніви й застереження, які зринали в кожного, хто почув, що зброю від Англії має дістати країна, яка протягом останнього року ступає просовєтським шляхом.

Невеличка арабська країна Ірак величиною 165,000 кв. миль із 6.5 мільйова населення була одною з найпевніших підпор західнього світу на Середньому Сході: адже іменем столиці Іраку названо Баґдадський пакт, що став був бар'єром проти совєтської експансії в тому обширі. Так було до часу, коли вночі з 14 на 15 липня м. р. внаслідок строго законспірованої військової змови переведено різню серед панівної в Іраку верхівки: вбито короля Фейсала ІІ, його брата, прем'єра уряду Нурі ас-Саїда і кількасот їхніх найвірніших прихильників. До влади прийшов диктаторський уряд генерала Абдула Карім ель-Кассіма. Переворот в Іраку мав націоналістичний протизахідній характер і викликав острах, що він потягне за собою упадок прозахідніх режимів також в сусідніх арабських країнах, з катастрофічними наслідками для західньої економіки та надзвичайним зростом політичного престижу Совєтів. Тому ЗДА й Англія зареаґувала висилкою своїх військових частин до Йорданії і Ливану.

Уряд Карім ель-Кассіма відразу проголосив „невтральність", хоч минуло кілька місяців, поки він формально відкликав свою участь в Баґдадському пакті. Але новий режим, всупереч первісним маніфестаційним актам наближення до Об'єднаної Арабської Республіки, почав дуже чітко підкреслювати свою духову й державно-політичну самостійність. В закордонно-політичній ділянці він негайно наблизився до Москви, виславши туди військово-торговельну місію і прийнявши совєтську позику та зброю. З Совєтського Союзу, чи пак формально з Чехо-Словаччини, Ірак дістав вісім транспортів зброї, якою озброєно п'яту елітарну дивізію, додану до попередніх 4-ох дивізій, що становлять із іншими з'єднаннями, 60,000 вояків. Крім цього Совєти вислали до Іраку кілька тисяч курдів, колишніх утікачів, які перейшли в СССР політичний і, ймовірно, військовий вишкіл.

Переслідування в Іраку прихильників президента Об'єднаної Арабської Республіки Нассера та фаворизування комуністів, які в цій грі між Нассером і Кассімом підтримали Кассіма, спричинило гострі виступи Нассера проти іракського режиму, проти комуністів, а подекуди й Москви. За безсумнівною інспірацією з Каїро два місяці тому сполахнуло проти режиму Кассіма військове повстання, швидко й жорстоко здавлене з допомогою насиченої комуністами т. зв. народної міліції, парамілітарної організації, створеної після повалення монархістичного режиму. З того часу впливи комуністів в Іраку щораз більше зростають, — закрито прозахідню і проєгипетську пресу, видалено майже всіх західніх кореспондентів, оточено Ірак залізною завісою, хоч може ще не зовсім на большевицький лад.

Все ж у західній пресі і в західньому політичному світі нема й досі однозгідности в оцінці іракських подій. Одні твердять ,що це тільки питання короткого часу, коли й формально завершиться там процес переходу всієї влади цілком у руки комуністів, які ніби є там уже панами ситуації. Інші заперечують цьому і твердять, що паном ситуації все ще залишається Карім ель-Кассім, який не є комуністом і не хоче для Іраку комунізму. Вирішним чинником буде там — запевняють офіційні англійські кола — армія, яка, без уваги на проведену в ній „чистку" націоналістичних елементів, є протикомуністична. Отож англійський уряд прийшов до переконання, що не треба далі заганяти володарів Іраку в рамена Москви і повторювати помилку, що її Захід зробив був супроти Єгипту після приходу там до влади Гамаля Абдель Нассера. Англія була традиційним постачальником зброї для Іраку. Відновивши тепер ці доставн, вона хоче здобути бодай частину втраченого там довір'я. Вона вважає, що ген. Кассім і армія будуть почувати себе сильнішими й певнішими, коли не будуть залежати виключно від Совєтів. Цю думку поділили й ЗДА та названі на вступі арабські країни. Все ж ці транспорти англійської зброї для режиму, що спирається у великій мірі на комуністах, є дуже рисковним експериментом.

„УХИЛИ" В НІМЕЦЬКІЙ СОЦІЯЛ-ДЕМОКРАТІЇ

Мюнхен. — Після першої світової війни німецька соціял-демократія поміж усіми соціялістичними партіями Европи належала до найбільш непримиренних супроти большевизму. Тоді в Европі серед соціялістичних партій (напр., французької й австрійської), популярною була ідея „народного фронту" з комуністами. Німецькі соціял-демократи на будь-які принади „народного фронту" не пішли. Навпаки, в перших роках після революції 1918 р., коли комуністи пробували захопити в Німеччині владу, соціял-демократія поставилася рішуче проти комуністичних ворохобників і дала для оборони демократичного порядку такого визначного провідника як Ґустав Носке. З того часу большевицька Москва кинула клич: „Соціял-демократія — головний ворог"!

Диктатура Гітлера значно змінила відносини в Німеччині: в його концентраційних таборах опинилися католики і протестанти, що не прийняли тиранії „найбільшого полководця всіх часів"; лібералі й консерватисти, комуністи й соціял-демократи. В роках другої світової війни могло здаватися, що комуністи в Німеччині побачили, до якої катастрофи привела їхня політика розбивання демократичного ладу, і покинуто мрії про свою партійну диктатуру. Але це тільки так здавалося. Бо комуністи, що пережили другу світову війну, не „покаялися" і так само сліпо виконують директиви Москви. Німецькі комуністи, задля привиду влади над своїм народом, пішли на розшматування території своєї батьківщини і стоять на чолі совєтського сателіта — так званої Німецької Демократичної Республіки. Ця зрадницька робота комуністів викликала в народі глибоке обурення. Законом парляменту в Західній Німеччині комуністичну партію заборонено. Здавалося б, ця партія не має вже шансів здобути вплив серед німецької людности. Адже ж до 1959 року коло 5 мільйонів німців із східньої совєтської зони втекло в Федеральну республіку, щоб не жити під комуністичною диктатурою. Але, на жаль, ще й досі комуністична п'ята колона діє в Західній Німеччині. Комуністи досконало володіють мистецтвом „інфільтрації": вони вступають у політичні партії всіх напрямків, діють в професійних спілках, пролазять у церковні організації, ведуть пропаґанду між студентством і мають своїх аґентів в урядовому апараті. Вони діють в системі організації „трійок", що одержують директиви через таємні радіовисильні. Несвідомі люди попадають у комуністичну сітку, і з цього виходять різні непорозуміння та скандали. Типовий політичний скандал стався недавно — 24 травня — у Франкфурті на з'їзді ,що його скликав Соціялістичний Німецький Союз Студентів. Цей з'їзд прийняв резолюції ,в яких видно роботу комуністичної аґентури. Це, зокрема, резолюція про негайні мирові переговори між Західньою Федеральною Республікою і комуністичним урядом совєтської зони Німеччини. Коли взяти на увагу, що Західня Німеччина ніколи не воювала з східньою зоною, то абсурдність резолюції студентського з'їзду виходить на яву зовсім ясно. Соціял-демократична фракція в парляменті Федеральної Республіки одноголосно засудила постанови Студентського з'їзду в Франкфурті, але шкода від роботи комуністичних „трійок" зроблена.

П.А.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПРО УКРАЇНЦІВ І ЖИДІВ

Коли я читав 94 ч. „Свободи", в якім п. Василь Мудрий писав „на жидівські теми" про те, що п. Филип Фрідман не щадив батерії і вистрілив багато докорів на адресу українців, то я був до глибини душі зворушений, бо запитував себе, чи п. Ф. Фрідман знає про тих, а їх сотки і тисячі, які під час окупації не щадили заходів і в найвищому ступні посвячували себе і рискували, що їх німецька гітлерівська влада могла повісити, як оборонців жидів.

В 1944 - 1945 роках я жив на Помор'ї, де займався купецтвом, і не був зліквідований німцями тільки тому, що вмів добре скриватися. Але якби фронт не був заломався, то я був би вже давно землю гриз. Я перед війною співпрацював із жидівським населенням на більшу скалю, бо мав заступництво Стандарт Нобел Компані. Жиди мали до мене довір'я, і я рятував їх як міг у ґетті в Млаві, і дозволив родинам Беренштайна і Френкла переховуватися і заїжджати до мене. Де вони потім поділися, не знаю, бо я один місяць перед заломанням німецького фронту мусів скриватися.

Я можу служити більше іменами людей, які переховували жидів, і може ті жиди живуть, то було б приємно їх зустрінути як свідків про ті часи.

Я готов, якби це було потрібним при виданні книжки про цю справу, служити допомогою, і дозволяю оте моє письмо надрукувати в „Свободі".

Я не належав до жадної німецької організації, а противно, стояв по боці визвольної боротьби з-під гітлерівської неволі. Я боляче відчув оскарження проти українців, з'ясовані у статті „На жидівські теми", я це так відчув, як може відчувати той, кого багато разів могли повісити за те, що я допомагав жидам.

Василь Чубатий

ПРО ЯСНОВИДЦІВ І БОМБИ

На мою думку, нотатка „Бразилійський я с н о видець передбачає повстання в Україні", яку Ви помістили в 97 числі щоденника, не надається на першу сторінку. Вона могла б піти в рубриці „Всячина" чи „Куріози", але й то з тверезим коментарем.

В нотатці є недозволене плутання політики з містикою — тих двох ділянок, які повинні бути якнайбільше відмежовані, особливо у нас.

Наша суспільність є дуже податна на „передбачування" ясновидців — назвати хоч би Настю Волошин і Пилипа з Отинії (також Філіппе!)

Також до інших вісток друкованих в наших еміґрантських газетах треба мати застереження. Так, напр., бомбові замахи в Ужгороді чи демонстрації в Києві при нагоді мадярської революції в 1956 році.

Варто відмітити, що такі вістки появляються в моментах зросту міжнародного напруження.

Часописи повинні виробляти критичне наставлення до таких „качок", а не повторювати їх безтурботно.

Євген Перейма

Теодор Мацьків

ДВІ ПРОПАМ'ЯТНІ ДАТИ З ІСТОРІЇ АКАДЕМІЧНОЇ ГІМНАЗІЇ У ЛЬВОВІ

(5)

Руханки чи пак фізичних вправ учив нас проф. Павло Зимак, який давав учням немало свободи, одначе, коли ішло про добру ноту на свідоцтві, то таки вимагав, щоб вони вміли виконати вправи. Проф. Зимак знаменито танцював, ніколи не минав нагоди потанцювати на забаві, що відбувалася в гімназії. Він зорганізував курси танців і посвячував їм багато часу.

З приходом большевиків він переїхав з рідньою під німецьку окупацію, де працював як урядник в Лодзі. Що з ним сталося далі, мені невідомо.

Двадцять років минає від того часу, коли ми, учні Академічної Гімназії востаннє попрощалися в її мурах, але не судила нам доля хоч би раз зробити спільний з'їзд. Багато вже перенеслося туди „іділе же ність болізни ні печали, но жизнь безконечная". Закінчуючи цей розділ, не помилюся, коли скажу, що всі ми, що розбрелися по світі не забули своїх професорів, що в своїх серцях носимо тиху вдячність і пошану для них.

Останні абсольвенти Академічної Гімназії

Двадцять років минуло від тієї незабутньої хвилини в житті кожного молодого абітурієнта, коли то, здавши іспит зрілости чи пак матуру, державна іспитова комісія признавала його „зрілою людиною".

Яка втіха, яка радість була не тільки для самих абсольвентів, але й для цілої родини, що теж „здавала матуру". Пригадую, що мій дідусь з радости аж прослозився, так тішився моєю матурою, яка формально відчиняла двері до всіх високих шкіл.

Двадцять років, що минули від описуваних часів, воєнна хуртовина та повоєнні обставини не дозволяють мені написати про всіх моїх однокласників докладно. Одних розстріляло НКВД, других — ґестапо, ще інші згинули на війні, так що не багато залишилось в живих з тих 37 останніх абсольвентів Академічної Гімназії. І хоч тяжко мені докладно пригадати всі імена, принаймеще подаю точні прізвища. Ось вони:

Бамин Юрій — правдоподібно, згинув від куль ґестапівців; Бабій Юрій, невідомо, що з ним сталося; Байтала Роман, вмер кілька місяців по матурі на туберкульозу; Балдис Роман, невідомо, що з ним; Банах Роман — невідомо; Бень Константин, щасливо перейшовши німецький полон, перебуває в Англії; Бурачинський Ераст, закінчив медицину, був на війні, щасливо повернув з совєтського полону, виеміґрував до Австралії; Витвицький Степан, невідомо; Ґордон Степан, невідомо; Ґумовський, невідомо; Галапач Степан, пропав; Гасюк, пропав; Гвоздецький Юрій, закінчив у Празі медицину, працює як лікар в Торонті, Канада; Дицьо Юрій закінчив у Німеччині медицину, нострифікував в ЗДА і має канцелярію в Майні; Каленюк, невідомо; Кекіш Юрій, був при дивізії, опісля в Ріміні вчив на курсах хемії, видіставшись з полону закінчив студії в Мадриді, де осягнув ступінь інженера, приїхав до ЗДА, має кілька власних винаходів, працює як інженер-хемік у Шикаґо; Кордуба Семен, був при дивізії, помер в Англії на левкемію; Корець Роман, невідомо; Крупка Роман, невідомо; Лаґошняк Ярослав, загинув на війні; Лобаз Теодор, був при дивізії, студіював економію в університеті у Фрайбурзі, де одержав ступінь економіста, перебуває в ЗДА; Ляляк Святослав ,невідомо; Мацьків Теодор, був на східнім фронті, по війні студіював історію у Франкфурті, де осягнув ступінь доктора філософії, перебуває в ЗДА, вчив в Сетон Голл університеті, Лейн каледж, де був іменований професором европейської історії та керівником історичного відділу, тепер вчить в середній школі в Ню Гейвені, Конн.; Мельничин Зиновій, був при дивізії, що далі — невідомо; Новаківський Ярослав, помер у Львові; Осташевський Володимир, згинув на фронті в останньому дні війни; Пеленьо Євген, правдоподібно залишився на рідних землях; Раковський Володимир, невідомо; Рудий Михайло, невідомо; Самарик Володимир, — пропав безвісти; Спольський Юрій, пропав безвісти; Терешків Іван, почавши студіювати право, перервав і підчас війни зробив педагогічний курс і залишився учителем на рідних землях; Цибрук Святослав, був при дивізії, тепер перебуває в ЗДА; Чорнеґа Орест, голова клясової громади, по матурі розпочав був студіювати право, його розстріляло НКВД в 1940 р.; Шибець Михайло був при дивізії; Шпитковський Ігор, залишився вдома; Шутка Антін, щасливо вернувшись з німецького концентраку, студіював у Бравншвайґу хемію, а в Филаделфії зробив докторат і є професором хемії в Филадельфійському університеті.

Назагал в нашій клясі переважали сини священиків та місцевих міщан, урядовців. дуже мало було дітей лікарів (1), адвокатів (1) і 7 синів господарів.

Всіх нас лучила не тільки шкільна лавка, яка вирівнювала соціяльне походження, зрівнював нас не тільки шкільний однострій, який від 1934 р. ввела польська шкільна влада, але наша рідна мова, греко-католицька віра, спільна ідея тобто боротьба за кращу долю України. Не було в нас ані національних, ані расових, ані партійних поділів.

Кожний з нас розумів, що життя не „мати", і що тільки солідною працею можна чогось добитися та сповнити свій обов'язок супроти себе самого ,супроти своїх батьків та України. Тому всі ми в міру своїх здібностей вчилися, що нам пізніше вийшло на добро.

Закінчуючи цей спомин, прошу вибачення за деякі неточності та похибки, і буду вдячний, якщо мої професори і товариші зі шкільної лавки та інші учні нашої альма матер справлять мої неточності чи додадуть те, чого я не згадав.

На жаль, Академічна Гімназія не має якоїсь окремої своєї монографії чи окремої друкованої джерельної історії. І коли б її колишній учень та професор, дир. Степан Шах у своїх згаданих вище споминах не присвятив їй цілий ІІІ-ій том, не багато залишилось би в пам'яті грядучих поколінь. Думаю, що майбутній з'їзд колишніх учнів Академічної Гімназії на американському континенті немало причинився б до відсвіження пам'яті та заохотив би до писання спогадів.

Кінець.

МИХАЙЛО ВЕТУХІВ

(Закінчення зі стор. 2)

справи, що стала змістом його життя. Нав'язує широкі зв'язки з американським науковим світом та приєднує прихильність багатьох чужинців. Здобуває фонди на видавничу діяльність.

В 1950 році стає ініціятором заснування в Ню Йорку Української Вільної Академії Наук і стає на її чолі. Притягає до праці широкі кола наших учених. Він ясно бачив, що тільки шляхом великої праці можна знайти доступ до умів і серця людей, які мають вплив, щоб в потребі допомогти.

Поруч того працює в представництві Виконавчого Органу УНРади, в Українському Конґресовому Комітеті, Центральному Комітеті для вшанування пам'яті Головного Отамана Симона Петлюри, тощо. Немає української установи, якій він не дав би своїх сил і свого знання, коли прийшов до переконання, що його праця й допомога потрібні. Був одним із ініціяторів та засновників політичної організації „Союз Українських Національних Демократів у ЗДА", завданням якого мало бути об'єднання розбитих сил. Не його в тому вина, що ці задуми лишилися задумами.

Як кожна активна людина, був він предметом публічного осуду й тихої зависти, хоч нікого не відсунув із його поста, а всі життьові позиції завдячував тільки свому знанню і своїй праці та сам їх створював. Був людиною, сповненою ініціятиви, енергії, нових ідей і помислів, які часово випереджували загал нашого громадянства. Тому часто не знаходив зрозуміння для своєї праці, хоч не шукав успіхів, що були б тільки його особистими успіхами.

Доброю і відданою товаришкою життя й помічницею в тяжких хвилинах була йому Наталія Володимирівна. Залишив також доню Ладу й зятя лікаря д-ра Ярослава Туркала та маленького внучка Марка, яким не мав змоги натішитися. Разом з ними сумують всі, хто його знав і втішався його приязню, в тому числі і вся моя родина.

● **Імпорт з европейських держав до ЗДА** в квітні цього року дещо збільшився в порівнянні з березнем ц. р., але імпорт із СССР зменшився. У березні до ЗДА привезено з СССР товарів на 2,300,000 долярів, а в квітні — тільки на 1,500,000 долярів. В квітні 1958 р. імпорт із СССР до ЗДА становив 1,100,000 дол.

З ВІДЧИТОВОЇ ЗАЛІ

Роля Японії як містка між Заходом і Сходом

Японія, згідно з твердженням проф. Чікао Фуїсава, властиво не належить виключно ані до Заходу ані до Сходу, а радше поєднує в собі первні обидвох. Ця позиція Японії дає їй змогу виконувати ролю містка між поділеними у висліді холодної війни двома ідеологічними таборами. Таке твердження висунув у своїй доповіді про Японію і її відношення до Китаю, СССР та Заходу д-р Чікао Фуїсава на вечері влаштованому 16-го травня ц. р. Об'єднанням Прихильників Визвольної Боротьби за Україну в Ню Йорку. Д-р Фуїсава є професором університету в Токіо, де він очолює катедру орієнтальних політичних наук і філософії. Хоч вужчою спеціяльністю доповідача є шинтоїзм — основний хребет японської культури в минулому й сучасному — протягом років він займався порівняльним дослідженням політичної думки Сходу і Заходу. Крім дослідної і педагогічної праці, проф. Фуїсава займав також важливі пости в державному житті. Від 1921 до 1925 року він працював у Перманентному Секретаріяті Ліґи Націй, був іменований оборонцем при Міжнародному Трибуналі в Гаазі і т. д. Є він приятелем теперішнього прем'єра Кіші.

Розглянувши проблеми, зв'язані з географічним та економічним положенням Японії і популяційним її питанням, д-р Фуїсава вказав на актуальну в державному житті тієї країни проблему — ревізії конституції, наданої Японії в 1947 році американською окупаційною владою з головнокомандуючим ген. Д. МекАртуром на чолі. Згідно з цією конституцією імператор є символом єдности японського народу, але суверенітет перебуває не в його руках, а в руках народу. Це — основний пункт, який, на думку доповідача, вимагає ревізії, бо він чужий японській державності і культурному та духовому життю народу. Рух за ревізію сильний і доповідач певний, що така ревізія наступить.

Дуже обережно формулював доповідач свої критичні завваги, вбираючи їх у вибагливі куртуазійні форми, і щодо інших політичних потягнень МекАртура й американської політики в Японії, зокрема у відношенні до японської комуністичної партії. Завдяки американській політиці ця партія вперше в історії Японії отримала леґальний статус в 1945 р., коли її провідників звільнено з тюрем. В Японії вона непопулярна і в обидвох палатах парляменту має всього 3-ох представників. До того ж усім відома її аґентурна природа й повна залежність навіть не від Пейпінґу (що для японців було б, якщо не сприйнятнішим, то бодай зрозумілішим), а прямо від Москви.

З-поміж основних цілей японської зовнішньої політики доповідач назвав такі: 1) повна підтримка ОН; 2) співпраця з вільними державами, зокрема з ЗДА і 3) тісний зв'язок з азійськими народами. На запит д-ра Б. Карпевича про широко дискутоване питання відношення ЗДА до Формози і Червоного Китаю, зокрема про членство останнього в ОН, д-р Фуїсава пояснив, що Японія в згоді з ЗДА підтримує Формозу „в даній ситуації". Обережно і в стилі досвідченого політика відповідав доповідач на питання про відношення Японії до СССР та мілітарного озброєння і т. д., ставлені М. Лабунькою, О. Трушем і П. Потічним. Цю обережність можна пояснити цілею його подорожі — прокладання містка з уповноваження ним створеної Федерації Японської Культури.

Відкрито проф. Фуїсава признався, що з українськими проблемами зустрівся вперше вже під час цієї подорожі в ЗДА і просив постачати йому і його колеґам матеріяли для вивчення цих проблем.

З підкресленою вправністю керував цим незвичайним і цікавим вечером д-р Роман Олесницький.

О. Д.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Річні пописи учнів Українського Музичного Інституту в Ню Йорку

23 і 24 травня відбулися три річні пописи УМІ в Ню Йорку, на яких виступило вісімдесять чотири учні УМІ, не враховуючи визначних, що мають окремі концерти. Молоді виконавці трьох великих пописів є учнями від підготовчого курсу до 1-го вищого року навчання, кляс таких учителів УМІ в Ню Йорку:

М. Байлова — фортепіян: Л. Григорович, М. Ковалів, Р. Романюк, В. Никифорук, Р. Бакуменко, Ю. Сваричевський, Р. Никифорук, Х. Конашевич, О. Баран, М. Сушків, З. Крупська.

А. Бучинська — скрипка: А. Вовчук, Н. Яворів, А. Ґоліят, Л. Ґоліят.

В. Грудин — фортепіян: І. Керод.

Д. Каранович — фортепіян: О. Ринасевич.

Г. Мирошниченко — фортепіян: Р. Осипчук, В. Вербовська, С. Кордуба, І. Коменар, Л. Кузишин, М. Гойдиш, М. Єфремова, Л. Шелякіна, О Федьків, Л. Пелех, І. Бубняк.

І. Приймова — фортепіян: З. Балабан, А. Ціґаш, С. Черевко.

Р. Савицький — фортепіян: О. Гірка, Ю. Осінчук, Х. Зубрицька, М. Тимочко, Р. Хабурська, В. Сенів, Х. Вестрайхер, М. Шумилович, І. Копачинська, Т. Таратуцька, З. Савчинська, Т. Качмарська, О. Макаревич, М. Кривокульська, З. Гой.

І. Сеневицький — фортепіян: І. Рак, Ю. Кобрин, Т. Боднар.

В. Цісик — скрипка: А. Косович, З. Мачула, Р. Ямрозик, С. Танасійчук, Р. Волчук, В. Кузишин, Р. Кучма, Я. Ціґаш, Я. Хоманчук, Б. Недогода, І. Рипчук, М. Галецький, М. Сенів, В. Лойко, А. Керод, Р. Хоманчук, Б. Олексюк, М. Стахів, О. Кіра, І. Стецик.

Е. Чапельська — фортепіян: Д. Баран, А. Грицюк, І. Сітницька, Г. Бубела, Х. Величко, Х. Гордієнко, Х. Губіцька.

К. Чічка — фортепіян: І. Головко, М. Чайківська, Х. Прокоп, Н. Худа, Д. Чайківська, Т. Бартків, Б. Ничка.

Акомпаніяторами на всіх пописах були: п-і Е. Чапельська і учениці: З. Крупська, В. Пелех, М. Шумилович, А. Ціґаш, М. Цісик (15 акомпаніяментів), Р. Хабурська, Д. Якимів.

Дирекція УМІ

● **На показі мистецьких зацікавлень („Гоббі Шов")**, що його кожного року улаштовує в Торонті відома фірма Ітонс, були показані вишивання українки пані Софії Бодак. Її вишивки добули найвище признання окремого жюрі із знавців мистецтва й ремесла та придбали їй одну з перших нагород виставки і головну в ділянці вишивання.

● **В СССР такого великого значення надають справі навчання в школах чужих мов**, що це звернуло увагу американських чинників. Звітує про це делеґація американських вчених, яка стверджує, що чужих мов навчається в СССР у всіх школах від Ленінграду по Ташкент. Совєтський уряд свідомо проводить таку мовну політику, щоб розпоряджати численними кадрами людей, які знають всі мови світу, для своєї підривно-пропаґандивної праці.

В справі білетів вступу на „Гомін України"

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу Метрополії Ню Йорку і Ню Джерзі інформує, що білети вступу на фестиваль „Гомін України", що відбудеться в неділю, 21 червня 1959 р., в год. 2:00 по полудні, — можна набувати в українських крамницях „Арка", „Еко", „Сурма" та в канцелярії В. Цюпи в Ню Йорку і в Адміністрації „Свободи", як також кожного дня від год. 7:00 до 9:00 ввечорі в Українському Народному Домі в Ню Йорку в п. Гриця Яремчука. Секретарі Відділів УНСоюзу з Метрополії, що бажали б закупити ще відповідну кількість білетів для своїх членів, можуть їх одержати від п. Яремчука, як також йому можуть звернути нерозпродані білети.

„Нехай вічна буде слава,
Жо през шаблю маєм права!"
Гетьман Іван Мазепа

У 300-ту РІЧНИЦЮ
ПЕРЕМОГИ УКРАЇНИ НАД МОСКВОЮ ПІД КОНОТОПОМ,
Українці Нюйоркської Метрополітальної Округи
— уряджують —
в неділю, дня 28-го червня 1959 р.
НАЦІОНАЛЬНУ МАНІФЕСТАЦІЮ

У маніфестації візьмуть участь
визначні американські й українські діячі та представники поневолених большевицькою Росією народів.

Після урочистостей: схвалення протесту проти русифікації України.

Багата різноманітна МИСТЕЦЬКА ПРОГРАМА: монтаж за драмою „Іван Мазепа" Л. Старицької-Черняхівської в постановці режисера Б. Паздрія, виконають визначні актори: В. Левицька, М. Степова-Карпяк, Яр. Пінот-Рудакевич, Вол. Карпяк, Е. Левицький, Б. Паздрій; хор „Гомін" під диригуванням М. Кормелюка; збірні музично-вокальні виступи Юнацтва СУМА; національні танки народів — розваги на площі. Грає духова оркестра „Сурма" з Джерзі Сіті.

Маніфестація відбудеться
на лісистій, добре обладнаній площі
BIRCHWOOD у ВИПАНИ (WHIPPANY), Н. Дж.
17 миль на захід від Нюарку і 26 миль від Ню Йорку.

Початок урочистостей,
Після БОГОСЛУЖЕНЬ о 11-ій год. перед пол.
УКРАЇНЦІ! ВСІ НА МАНІФЕСТАЦІЮ!

Увечері на розвагах
грає до танків оркестра — Б. ГІРНЯКА.
Запис — в Управах Відділів.
Управи Відділів ООЧСУ організують доїзд автобусами.
ДІЛОВИЙ КОМІТЕТ МАНІФЕСТАЦІЇ

Крайова Таборова Комісія Крайової Пластової Старшини в ЗДА

— повідомляє —
що в ЛІТНІХ МІСЯЦЯХ 1959 р.
— відбудуться —
ВИХОВНО-ВИШКІЛЬНІ
ПЛАСТОВІ ТАБОРИ

в таких місцевостях:

1. **ПЛАСТОВА ОСЕЛЯ** в East Chatham, N. Y.
   в часі від 27-го ЧЕРВНЯ до 1-го СЕРПНЯ 1959 р. для НОВАКІВ і ЮНАКІВ.
   Перший тиждень табори мають характер відпочинковий.
   в часі від 1-го СЕРПНЯ до 29-го СЕРПНЯ 1959 р. для НОВАЧОК і ЮНАЧОК.
   Таборова оплата: $ 70.00 і $ 5.00 адмін.
   Зголошення приймає:
   Mr. W. SYHALIW, — 93 Avon Ave., Newark, N. J.
2. **„НОВИЙ СОКІЛ"** біля Buffalo, N. Y.
   в часі від 5-го ЛИПНЯ до 26-го ЛИПНЯ 1959 р. для НОВАЧОК, НОВАКІВ і ЮНАЧОК;
   в часі від 26-го ЛИПНЯ до 15-го СЕРПНЯ 1959 р. для ЮНАКІВ.
   Таборова оплата: $ 50.00 і $ 2.00 адмін.
   Зголошення приймає:
   Mr. O. BEREZNYCKYJ, 402 Sweet Ave., Buffalo 11, N. Y.
3. **„ЗЕЛЕНИЙ ЯР"** біля Detroit, Mich.
   в часі від 28-го ЧЕРВНЯ до 19-го ЛИПНЯ 1959 р. для НОВАЧОК і ЮНАЧОК
   в часі від 19-го ЛИПНЯ до 8-го СЕРПНЯ 1959 р. для НОВАКІВ і ЮНАКІВ.
   Таборова оплата: $ 45.00 і $ 5.00 адмін.
   Зголошення приймає:
   Mr. R. TATARSKYJ, 2992 Goodson St., Detroit 12, Mich.
4. **„ВЕЛИКИЙ ЛУГ"** місц. Marion, б. Chicago
   в часі від 28-го ЧЕРВНЯ до 25-го ЛИПНЯ 1959 р. для НОВАЧОК, НОВАКІВ і ЮНАЧОК
   в часі від 26-го ЛИПНЯ до 22-го СЕРПНЯ 1959 р. для ЮНАКІВ.
   Таборова оплата: $ 70.00.
   Зголошення приймає:
   Mr. R. BABANOWSKYJ, — 2644 W. Walton St., — Chicago 22, Ill.
5. **„БОБРІВКА"** біля Hartford, Conn.
   в часі від 6-го ЛИПНЯ до 26-го ЛИПНЯ 1959 р. для НОВАЧОК, НОВАКІВ і ЮНАЧОК
   в часі від 6-го ЛИПНЯ до 26-го ЛИПНЯ 1959 р. для ЮНАКІВ в місц. SOUTH SANDISFIELD, Mass.
   Таборова оплата: $ 54.00 і $ 3.00 адмін.
   Зголошення приймає:
   Mr. St. CHAIKOVSKY, — 210 Fairfield Ave., — Hartford, Conn.

Всі пластові табори забезпечені духовною й лікарською опіками.

Програми пластових виховно-вишкільних таборів будуть переведені під кутом Мазепинських Роковин.

За Булаву К. Т. К.:
пл. сен. Є. Гойдиш, секр. **пл. сен. О. Микитей**, голова

Вечір Клясичної Фортепіянової Музики

у виконанні
СТУДЕНТІВ та УЧНІВ МУЗИЧНОЇ ШКОЛИ
Вадима КІПИ

Участь беруть:
А. Березовський, Н. Борисів, В. Ворох, Д. Ворох, Л. Ворох, С. Ворох, Л. Галіон, М. Домарецький, Р. Кейс, Т. Кейс, А. Кіпа, І. Кіпа, Д. Корецький, Г. Корсунь, Р. Маринович, Е. Побігущка, М. Островська, М. Рампфель, А. Савицька, Ю. Савицький, Л. Суходолів, Н. Слюсар, Т. Шох, У. Ямрозик, Т. Янцевич, Х. Юзьків.

У програмі:
Симфонічні варіяції Цезаря Франка, Концерт Римського-Корсакова, Концерт Ґріґа, Вальси Шопена, Сонати Бетговена та інші речі: Баха, Чайковського, Шутя, Казели, Шуберта, Генделя, Моцарта, Бартока та ін.

Концерт відбудеться
в залі ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО КЛЮБУ
149 2nd Avenue — NEW YORK, N. Y.
в СУБОТУ, 20-го ЧЕРВНЯ 1959 р.
о год. 7:00 вечора.

Увага! **Увага!**

ОСЕЛЯ
УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО СОЮЗУ
GLEN SPEY, N. Y.
Субота, 20-го червня 1959 р.
і КОЖНОЇ СУБОТИ на протязі літнього сезону
Велика ЗАБАВА
при звуках
оркестри — **Богдана ГІРНЯКА** — в складі 8 осіб
— в —
НОВОЗБУДОВАНОМУ ПАВІЛЬЙОНІ.
ПОЧАТОК — о год. 8:00 вечора.

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ у ФІЛАДЕЛФІЇ
— повідомляє, що —
в СУБОТУ, дня 20-го ЧЕРВНЯ 1959 р.
о год. 7:00 вечора
в домівці Союзу Українок — при вул. Френкліна 909 Н.
Олександер Филипович з Міннеаполіс
виголосить — ДОПОВІДЬ — п. н.:
„ЖИТТЄВИЙ І ТВОРЧИЙ ШЛЯХ ПОЕТА ПАВЛА ФИЛИПОВИЧА" (засланого на Соловки).
Твори поета читатимуть:
Клявдія ГОШ і Володимир БІЛЯЇВ.
Вступ за добровільними датками. — Гостям раді.

Увага! **Увага!**
РОВД АЙЛЕНД і МАССАЧУСЕТС!

В суботу, 27-го червня 1959 р.
в церковній залі — при 74 Harris Avenue
у ВУНСАКЕТ, Р. Ай.
— відбудуться —
ОКРУЖНІ ЗБОРИ
Відділів УНСоюзу з Вунсакет і Округи,

в яких повинні взяти участь Урядовці й Члени та Конвенційні Делеґати від таких Відділів УНСоюзу:

ВУНСАКЕТ	206 і 241	МЕНВИЛ	181
СЕНТРАЛ ФОЛС	93	ТАВНТОН	122
КРОМПТОН	246	БЛЕКСТОН	454
ПРОВІДЕНС	73 і 177		

НА ПОРЯДКУ НАРАД:
1. Утворення Окружного Комітету Відділів УНСоюзу та прийняття правильника;
2. Вибір Окружної Управи та Контрольної Комісії;
3. Ювілейна кампанія УНСоюзу;
4. Ювілейні святкування у 65-ліття УНСоюзу.

ПОЧАТОК — год. 7:00 по полудні.

У Зборах візьме участь
д-р Ярослав ПАДОХ — гол. секретар УНСоюзу.
До участи в Зборах запрошене також усе місцеве Українське Громадянство.

✝

З невимовним жалем ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що наша Найдорожча
ДРУЖИНА, МАМА і БАБЦЯ,
св. п. МАРІЯ ХОРКАВЦІВ
з дому Конечна
спочила в Бозі,
по важкій і довгій недузі
12-го червня 1959 р. в Елизабеті, Н. Дж.

Похорон відбувся дня 15-го червня 1959 р., з церкви св. Володимира в Елизабеті, на цвинтар в Лінден.

Інж. Гнат ХОРКАВЦІВ — муж
ОЛЕКСАНДРА і ЛЮБОВ — доньки
Роман ЯСЬКІВ і інж. Ігор НАК — зяті
ЛІДІЯ, БОГДАН і НАТАЛКА — внуки

✝

З Друзями та Знайомими ділимося сумною вісткою про наглу смерть
бл. п. Петра Яковича СТАНІСЛАВСЬКОГО
що помер
у неділю, 14-го червня 1959 р.

Дружині Надії Миколаївній, доньці Софії Петровній та внукам і правнукам Покійного, висловлюємо наше глибоке співчуття.

Олександер та Євгенія БАЛИНСЬКІ

Представництво
ВИКОНАВЧОГО ОРГАНУ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ в ЗДА
повідомляє із смутком, що

✝

проф. д-р Михайло Олексійович ВЕТУХІВ

Член Ради Представництва ВО УНРади в ЗДА, кол. член Уряду Української Народної Республіки на вигнанні, Президент Української Вільної Академії Наук в ЗДА,
помер в Ню Йорку 11-го червня 1959 р.

Похорон відбувся в Бавнд Бруку, в неділю, 14-го червня 1959 року.

ВАШИНГТОНСЬКА ГРУПА УВАН
висловлює свій невимовний жаль і глибокий смуток з приводу смерти
Президента Української Вільної Академії Наук у США, видатного українського вченого і громадського діяча,
проф. Михайла Олексійовича ВЕТУХОВА.

Родині Покійного і всім членам УВАН висловлюємо своє щире і глибоке співчуття.

УПРАВА ВАШИНГТОНСЬКОЇ ГРУПИ УВАН

Головна Управа
СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛЬНИХ ДЕМОКРАТІВ в США
складає, замість квітів на могилу,
проф. д-ра Михайла О. ВЕТУХОВА
президента Української Вільної Академії Наук в США, члена-засновника СУНД-у і невідмінного заступника голови Головної Управи —
суму 25 долярів — на цілі УВАН-у

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу
сл. п. проф. д-ра Михайла ВЕТУХОВА
президента Української Вільної Академії Наук у ЗДА
УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ Т-ВО в АМЕРИЦІ
складає — $ 50.00 — на цілі УВАН.
Головна Управа УЛТА

ПЛАСТОВІ ОДНОСТРОЇ
НОВАЦЬКІ — ЮНАЦЬКІ
СТАРШО-ПЛАСТУНСЬКІ і СЕНЬЙОРСЬКІ
(жіночі і чоловічі)
вже можна набувати у Крамниці
„МОЛОДЕ ЖИТТЯ"
302 East 9th Street — New York 3, N. Y.

Там же можна набувати всі частини до одностроїв — ШАПКИ, ПОЯСИ та ін., ВІДЗНАКИ, як теж пластовий і таборовий виряд — НАПЛЕЧНИКИ, ШАТРА, МІШКИ ДО СПАННЯ, ДОЩОВИКИ та ін.

Замовлення з-поза Ню Йорку Крамниця полагоджує відворотно і висилає за післяплатою (COD).

Крамниця відкрита:
КОЖНОГО ДНЯ — від год. 9:00-1:00 і від 4:00-8:00.

Музична Студія Ігоря БІЛОГРУДА
в ШИКАҐО
повідомляє, що ВОСЬМИЙ РІЧНИЙ
ІСПИТ — КОНЦЕРТ
УЧНІВ СТУДІЇ
— відбудеться —
в СУБОТУ, 20-го ЧЕРВНЯ 1959 р.
о год. 7:00 вечора
LYON-HEALY CONCERT HALL — 64 E. Jackson Blvd.
В програмі твори:
БАХА, БАРТОКА, ЛИСЕНКА, МОЦАРТА, СІБЕЛІУСА та інших.
Вступ вільний.

РІЧНА ВИСТАВА
УЧНІВ І СТУДЕНТІВ МАЛЯРСЬКОЇ ШКОЛИ
Любомира Кузьми
— відбудеться —
в днях 20-21-го і 27-28-го ЧЕРВНЯ 1959 р.
в годинах 4:00-9:00 по пол.
в залі ч. 32 Українського Народного Дому
в НЮ ЙОРКУ — 142 2-га Евеню.

Вже відкрито
ЛІТНІЙ СЕЗОН НА
СОЮЗІВЦІ

на оселі УНСоюзу в горах Кетскил в Кергонксов, Ню Йорк.

Гарні відновлені кімнати. — Знаменита кухня. Купальний басейн.

Відповідні культурні та розвагові імпрези.

З уваги на великий рух в сезоні найкраще зарезервувати місце заздалегідь, виповняючи внизу формуляр (по-англійськи) та пересилаючи його на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE
Kerhonkson, N. Y.

....

UKRAINIAN NATIONAL ASS'N ESTATE
Kerhonkson, N. Y. — Telephone: 5641

Name ....
Address ....
Enclosed is reservation deposit $......... for ...... persons
1. .... 3. ....
2. .... 4. ....
Date of arrival .... Time..........
for .... weeks.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Збори 103 Відділу кравців чоловічого і дитячого вбрання

Збори 103-го Відділу Кравців Чоловічого і Дитячого вбрання відбулися 24-го квітня ц. р. На цих зборах прочитано протокол із Загальних Зборів, які відбуваються що два роки, і цього року відбулися 3-го квітня. Від нас незалежних причин, і від незалежних причин збоку Виконного Комітету Нюйоркський Джайн Борд АКВ оф Америка не дав нам права мати свого платного делеґата від Відділу 103.

Останнім нашим делеґатом був Петро Захаревич Висоцький , який 22 роки з успіхом виконував цю функцію, а в кравецькому промислі він працював 46 років, і був між першими організаторами Русько - Польського Відділу, а потім 103 Відділу. Дійшовши до 65-го року життя П. З. Висоцький рішився перейти на емеритуру. Разом із ним вирішили піти на пенсію 4 інші визначні члени Виконного Комітету Відділу 103: колишній предсідник Відділу 103 Йосиф Матусевич, протокольний секретар впродовж більше як 30-ох років Семен Салковський, представник в Трейд-Борд і в Міський Комітет Союза Промислових Організацій — Яків Ласетчук і член приймальної комісії Олександер Микульчик.

На засіданні Виконного Комітету Відділу 103, яке відбулося 1-го травня ц. р., Виконний Комітет вирішив подякувати їм і від себе і від всього членства 103 Відділу за їх працю в користь цього Відділу і побажати їм доброго здоров'я і довгих років відпочинку.

На спільних зборах нашого Відділу ми радо бачимо тих, які стали пенсіонерами скоріше від нас, і тому і Ви не забувайте про нас, хоч залишите кравецькі робітні.

Подаємо до відома всіх членів наступне:

Тому, що в нас немає канцелярії в Юнійному приміщенні на 15 вулиці, то всі документи Відділу 103 і весь масток перенесено до приміщення 1-го Відділу Рова на адресу: 431 Іст 6-та вулиця Ню Йорк. Звертайтеся у всіх ділах на цю адресу і питайте за Виконним Комітетом Відділу 103. Виконний Комітет збирається кожного місяця в першу і третю п'ятницю о год. 7-ій вечора. Загальні Збори будуть відбуватися послідньої п'ятниці кожного місяця.

З наказу Виконного Комітету 103 Відділу, **Григорій Семенюк** — секретар.

СУД ВИЗНАВ ВИННИМИ 4-ох ЮНАКІВ У ЗНАСИЛУВАННІ НЕГРИТЯНКИ

Талагасі Флорида. — Суд присяжних, який складався з 12 білих мужчин, визнав винними 4-ох білих юнаків у знасилуванні 19-річної негритянської студентки, яку засуджені були викрали і завезли за місто на своєму авті. Той сам суд присяжних рекомендував судові „помилування", це значить, що засуджені можуть дістато якнайвижчу кару — досмертне ув'язнення. Без рекомендації помилування — всім визнаним винними випадала б кара смерти на електричному кріслі. Федеральний прокуратор поучував суддів присяглих, щоб справу вирішували без огляду на расу — за голосом свого сумління і почуття справедливости.

● **Популярний американський телевізійний пісенькар Ліберачe**, який називає себе „Владзьо - Валентіно" (з походження — жид з Польщі?), оскаржив до суду в Лондоні видавця, редактора і автора рецензійної згадки в щоденнику „Дейлі Міррор". Рецензент написав, що зачіска, переборщена елеґанція, хода і манери співака викликають сумнів щодо його мужеськости. Лібераче твердить, що така образлива характеристика зіпсували йому кар'єру. Ця судова розправа викликала сенсацію в Лондоні.

● **В Ірані** несподівано вибухла криза уряду: три міністри, між ними міністер закордонних справ Алі Азґар Ехмат, а також міністри внутрішніх справ і торгівлі, подалися до димісії. Преса не подає причини.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Тов. Укр. Клюб Поступовий, Відділ 70, повідомляє, що Місячні збори відбудуться в середу 17-го червня ц. р., о год. 7-ій вечером в УНДомі 90-96 Фліт Стр. Просимо прибути та взяти свої дивіденди. — І. Патуляк, предс., П. Костик, секр.

ЧЕСТЕР, Па. — Тов. ім. Тараса Шевченко, Відділ 156, повідомляє всіх своїх членів, що **Піврічні збори** відбудуться в п'ятницю, 19 червня ц. р., о год. 8-ій веч., в Громадськім Домі. Просимо бути присутніми, бо буде звіт уряду за піврічну працю Товариства, а теж і звіт з пікніку. Теж буде роздача дивіденди. — Н. Іщук, предс., В. Трач, касир, В. Новак, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. — Тов. Укр. Січ, Відд. 170, повідомляє, що Збори відбудуться в п'ятницю 19-го червня, о год 6-ій веч., в УНДомі 96 Фліт Стр. Проситься членів громадно прибути вирівнати свої вкладки і забрати дивіденди-чеки. — П. Мелень, предс.; В. Плечонь, кас.; І. Грабар, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Тов. ім. Івана Франка, Відділ 83, повідомляє членів, що Місячні збори відбудуться в суботу 20 червня ц. р., о год. 6 до 8 веч., в Українськім Клюбі при Френклин вул. Проситься всіх членів прибути і вплатити свої вкладки, а довгуючих вирівнати залеглість. Також на зборах буде роздача дивіденди. Члени, які не можуть прибути на збори, проситься вкладки пересилати до секретаря найдальше до 25 червня. — Р. Карбівник, предс., С. Чорномаз, касир, С. Гавриш, секретар.

БЕТЛЕГЕМ, Па. — Б-во св. Димитрія, Відділ 288, повідомляє, що Місячні збори відбудуться в суботу 20 червня, о годині 7-ій веч. Просимо всіх членів прийти на збори, бо буде роздача дивіденди. — А. Данилюк, предс., В. Загвоський, кас., Д. Мушастий, секр.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. Дж. — Т-во І. Франка, Відділ 372, повідомляє своїх членів і членкинь, що Збори відбудуться в суботу 20 червня ц. р., о год. 8-ій веч., в Іґл Голл 210 Чорч Стр. Проситься членів місцевих і позамісцевих прибути точно. Крім звичайного денного порядку, буде багато важливих справ до полагодження, а головно участь у святкуванні 65-річчя Ювілею УНСоюзу. Також буде роздача дивіденди. П. Шило, Рек. секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Відділ 397, повідомляє своїх членів, що побір вкладок є в суботу, 20 червня ц. р. від год. 3 до 4.30 по полудні. Через літні місяці в неділю не будемо приймати вкладок тільки в суботу. — І. Скочиляс, О. Штогрин.

АСТОРІЯ Л. Ай. — Піврічні збори Бр. св. О. Николая відбудуться в суботу 20 червня ц. р., о год. 6-ій веч., в залі укр. кат. церкви Чесного Хреста 37-09 — 31 Евню. Проситься всіх членів і членкиць прибути на збори конечно. Крім звіту уряду за піврічну працю, буде теж роздача дивіденд. Довгуючі члени обов'язково мають вирівнати свої вкладки. Хто має своїх приятелів, що ще не є членами УНСоюзу хай приведе їх на збори, щоб вписати в члени.—І. Сидор, предс., А. Климишин, касир, П. Барнич, секр.

ДІТРОЙТ, МИШ. — Братство ім. св. о. Миколая, Віддділ 175, повідомляє своїх членів, що функцію фінансового секретаря з днем 1 червня 1959 р. перебрав від п. І. Іванчука, Степан П. Крупка. — Місячні Збори відбудуться в суботу 20-го червня ц. р., о год. 7-ій веч. в УНДомі при вул. Мартін. Проситься членів прибути на збори і вплатити членські вкладки та залеглості і забрати свої чеки-дивіденди. Пригадується, що місячні збори перенесено з неділі на суботу з огляду на літню пору і горяч, щоб члени могли неділю використати поза містом. — Т. Грицей, предс., Ст. П. Крупка, фін. секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні збори „Запорозької Січи", Відд. 117, відбудуться в суботу 20-го червня ц. р., о год. 7-ій веч. в Народному Домі, кімната 36/III. Всіх членів просимо обов'язково явитися. — С. Кучма, предс., В. Калина, секр.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. Дж. — Сестрицтво Любов, Відділ 37, повідомляє, що **Піврічні збори** відбудуться в неділю 21-го червня ц. р., о год. 3-ій по пол., в У. Н. Домі, 214-216 Фултон вул. Просимо прийти на означений час. Довгуючі хай вирівнають свої вкладки. На порядку: звіт уряду за минулий піврік, звіт Контрольної Комісії і інші важні справи до полагодження. По зборах буде роздача чеків-дивіденди. — А. Погранична, предс., М. Полевчак, кас., Анна Гнатюк, секр.

ГЕМТРЕМК, Миш. — Тов. Згода, Відділ 20, повідомляє своїх членів, що Місячні збори відбудуться в суботу, 20 червня ц. р., о год. 6-ій веч. Обов'язком кожного члена є прийти на ці збори, бо є різні важні справи до полагодження. Проситься також всіх членів приєднувати нових кандидатів в члени УНСоюзу. — А. Триш, секр.

ПАСЕЙК, Н. Дж. — Тов. ім. Ів. Франка, Відділ 97, повідомляє всіх своїх членів, що Піврічні збори відбудуться в неділю 21 червня, о год. 2-ій по пол. в церковній залі 45—47 Ґовп Евню. — М. Мельник, рекорд. секр.

КАРТЕРЕТ, Н. Дж. — Місячні збори Т-ва Запорожська Січ, Відділ 342, відбудуться в неділю 21 червня ц. р., о год. 2-ій по пол., в церковній залі. Члени зможуть отримати дивіденду. Проситься всіх прибути, довжники хай вирівнають свої залеглості. — Уряд.

ШИКАГО, Ілл. — Місячні збори Т-ва ім. Тараса Шівченка, Відділ 252, відбудуться в неділю 21 червня ц. р., о год. 12-ій в полудне, в залі при 2250 Кортез. Проситься членів прийти і вирівнати вкладки як також забрати дивіденду. — Когут, секр.

ШИКАГО, Ілл. — Піврічні збори Сестриц. Благовіщення, Відд. 125, відбудуться в неділю 21 червня, ц. р., о год. 1-ій по пол., при 845 Н. Вестерн Евню. З огляду на важні справи, просимо членів прийти на означений час. — Р. Рибак, предс., П. Яворська, кас., І. Подола, секр.

ВОТЕРВЛІТ, Н. Й. — Бр. св. о. Николая, Відділ 13, повідомляє всіх членів, що **Піврічні збори** відбудуться в неділю 21 червня ц. р., о год. 2-ій по пол., в залі Укр. Гор. Клюбу, 402—25 вул. На зборах буде роздача чеків-дивіденд. Проситься всіх членів прибути обов'язково. Перед зборами можна платити вкладки, а довгуючі члени можуть теж вирівнати свої залеглості. — Урбан, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — С-во Пресв. Діви Марії, Відділ 112, повідомляє, що Місячні збори відбудуться в неділю 21 червня ц. р., по 3-ій і 4-ій Службі Божій. В тім дні має відбутися церковний пікнік, тому просимо прийти точно. Повідомляємо, що вже можна відобрати чеки-дивіденду. — А. Купер, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні збори Б-ва св. Йосафата, Відділ 217 відбудуться в неділю 21-го червня ц. р., о год. 2-ій по пол., в церковній залі, 305 Гудсон Евню. Проситься членів прибути масово, бо є залеглі справи до вирішення. — В. Колданський, предс., Ф. Голод, фін. секр., В. Симонів, касир, Р. Пристай, рек. секр.

СЕНТ ЛУЇС, Мизурі. — Тов. св. Володимира, Відділ 179, подає до відома всім членам, що **Піврічні збори** відбудуться в неділю 21 червня ц. р., о годині 2-ій по пол., в УНДомі, 2838 Маґнолія вул. Проситься прибути на збори і привести нових кандидатів в члени до УНСоюзу. Також буде роздача дивіденди, а довгуючі члени, хай вирівнають свої вкладки, бо інакше будуть суспендовані. — І. Назар, секр.

ПРОВІДЕНС, Р. Ай. — Тов. ім. Т. Шевченка, Відділ 73, повідомляє своїх членів, що **Піврічні збори** відбудуться в неділю 21 червня ц. р., о год. 1-ій по пол., в залі Санта Лусія Голл, 15 Сальмоне Ст., оф Мантон Евню. Порядок: звіт урядовців і Контрольної Комісії та вплати вкладок і роздача дивіденди. Проситься точно прибути на ці збори. — Д. Василик, секр.

БОФФАЛО, Н. Й. — Братство св. о. Миколая, Відділ 127, повідомляє, що Місячні збори відбудуться в неділю 21 червня ц. р., в церковній залі, при Філмор і Онейда вул., зараз по співаній Службі Божій. Звертається членам увагу, щоби приходили на збори і вплачували свої вкладки, щоб оминути суспендування. Урядники полагоджують всякі справи і збирають вкладки кожної неділі від год. 11:30 до 1:00 по пол. у церк. залі. Просимо вписувати своїх дітей і знайомих в члени УНСоюзу. — І. Була, голова, П. Володка, фін. секр., п-ні М. Гаровус, кас., М. Левицький, рек. секр.

ОМАГА, Небраска. — Тов. Карпати, Відділ 356, подає до відома, що **Піврічні збори** відбудуться в неділю 21 червня ц. р. по Службі Божій. Порядок зборів: Доповідь пані Анни Столярської культ. освіт., з нагоди 65-річчя Ювілею Батька УНСоюзу. Звіти Управи і Контрольної Комісії за перший піврік. Просимо членів вплачувати свої вкладки. — Д-р І. Богачевський, предс., М. Воробец, секр., М. Ярош, касир.

ТОЛІДО, Огайо. — Б-во св. о. Николая, Відділ 167, подає до відома своїм членам й членкиням, що **Піврічні збори** з браку залі, зістали перенесені і відбудуться в неділю 21 червня, ц. р., о год. 2-ій по пол., в залі, де все. Проситься всіх прибуди на збори, полагодити справи та вирівнати свої залеглі вкладки. — Д. Мадецький, предсідник, І. Кульматицький, секр.

ТАРЗАН, ч. 4275. Неочікувана тактика.

OPTIMISM SPARKED TARZAN AS, HEEDING THE DANCER'S CALL, HE RACED TO THE TOP OF THE STAIRS.

NOW HE TURNED, KICKING VICIOUSLY AGAINST THE NEAREST PURSUER'S CHEST...

ABRUPTLY, LIKE TENPINS, THE MOB TUMBLED, CURSING AND SCREAMING TO THE LANDING BELOW!

Distr. by United Feature Syndicate, Inc.

В очах Тарзана спалахнув оптимізм, коли він, звернувши увагу на заклик дівчини, сходами поспішав вгору.

Там він обернувся, немилосердно копнувши в груди найближчого переслідувача...

Негайно юрба впала на землю, немов круглі, проклинаючи та кричачи до тих, що на землі.